
Vergaderjaar 2025–2026

36 850 VI

**Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van
Justitie en Veiligheid (VI) voor het jaar 2025 (wijziging
samenhangende met de Najaarsnota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVoorstel	3
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	4
1	Leeswijzer	4
2	Beleid	5
2.1	Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties	5
3	Beleidsartikelen	9
3.1	Artikel 31 Politie	9
3.2	Artikel 32 Rechtspleging en rechtsbijstand	11
3.3	Artikel 33 Veiligheid en criminaliteitsbestrijding	13
3.4	Artikel 34 Straffen en Beschermen	16
3.5	Artikel 36 Contraterrorisme en nationaal veiligheidsbeleid	19
3.6	Artikel 38 Inburgering	20
4	Niet-beleidsartikelen	21
4.1	Artikel 91 Apparaat kerndepartement	21
4.2	Artikel 92 Nog onverdeeld	22
4.3	Artikel 93 Geheim	23

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 2

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3](#), eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2025 wijzigingen aan te brengen in:

1. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Justitie en Veiligheid;
2. de begrotingsstaat inzake de agentschappen van dit ministerie.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Foort van Oosten

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

Dit is de tweede suppletoire begroting 2025 van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Deze suppletoire begroting hangt samen met de Najaarsnota 2025. In hoofdstuk 2 is een overzicht opgenomen van de belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties. Het betreft mutaties die groter zijn dan € 10 mln. In hoofdstuk 3 is per beleidsartikel de tabel 'budgettaire gevolgen van beleid' opgenomen. In hoofdstuk 4 gebeurt dit voor de niet-beleidsartikelen. Na de tabel budgettaire gevolgen van beleid wordt een toelichting op de cijfers uit de kolom «mutaties 2e suppletoire begroting 2025» gegeven voor zover deze groter zijn dan € 5 mln. De mutaties kunnen zowel beleidsmatig als financieel-technisch van aard zijn. Financieel-technische mutaties worden conform de Rijksbegrotingsvoorschriften niet nader toegelicht. In de regel geldt dat uitgavenmutaties en verplichtingenmutaties aan elkaar gelijk zijn. De toelichtingen gelden daarom voor zowel de uitgaven- als de verplichtingenmutaties. Wanneer dit niet het geval is, wordt voor de verplichtingmutaties een aparte toelichting opgenomen als er sprake is van een opmerkelijk verschil met de uitgavenmutaties. In hoofdstuk 5 zijn alleen de exploitatie- en kasstroomoverzichten van de agentschappen weergegeven waarbij de cumulatieve mutaties (in totaal) groter zijn dan 5% van de oorspronkelijk vastgestelde begroting of cumulatieve mutaties (in totaal) groter zijn dan € 20 mln. ten opzichte van de oorspronkelijk vastgestelde begroting, voor zover mutaties ten opzichte van de oorspronkelijke begroting niet reeds zijn gemeld bij de suppletoire begroting september.

2 Beleid

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 1 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2025 (Tweede suppletoire begroting) (Bedragen x € 1.000)

	Artikelnummer	Uitgaven 2025
Vastgestelde begroting 2025		18.405.866
Stand suppletoire begroting september 2025		19.126.117
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1 Vernieuwing Missiekritische Communicatie (VMX)	31	– 15.700
2 Vangnetregeling Gezond en Veilig werken (PTSS)	31	16.000
3 Toevoeging rechtsbijstand	32	– 56.000
4 Meevaller Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding	33	– 10.617
5 Meevaller ondermijning	33	– 27.000
6 Meevallers Straffen en Beschermen	34	– 27.581
7 Bewaken en Beveiligen	36	– 57.063
8 Regeling tegemoetkoming schade	36	– 10.500
9 Inburgering	38	– 26.600
10 Invulling taakstelling	91	25.130
11 Taaleis en keteneffecten	92	– 22.350
12 Overige mutaties		44.424
Stand 2e suppletoire begroting 2025		18.958.260

Toelichting

1. Vernieuwing Missiekritische Communicatie (VMX)
Door vertraging bij het project VMX voor een nieuw communicatiesysteem voor hulpdiensten is sprake van een meevaller van 15,7 mln.
2. Vangnetregeling Gezond en Veilig werken (PTSS)
Compensatie van een tegenvaller van € 16 mln. bij de Vangnetregeling Gezond en Veilig Werken (inclusief PTSS) van de politie. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere instroom in het oude stelsel en een hogere doorstroom van smartengeld naar restschade.
3. Toevoegingen Rechtsbijstand
Op het onderdeel toevoegingen rechtsbijstand wordt een onderuitputting verwacht van € 56 mln. Dit komt met name doordat er minder afgegeven toevoegingen op het terrein van asiel en civiel zijn geweest dan geraamd is.
4. Meevallers Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding
Dit betreft een meevaller op het terrein Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding doordat bij een aantal projecten sprake was van lagere uitgaven dan geraamd (€ 3,6 mln.) en omdat begin dit jaar abusievelijk een budgetreservering ad € 7 mln. was gedaan die niet nodig was, omdat de overboeking al enkele jaren eerder had plaatsgevonden. Dit leidt tot

een meevaller van € 10,6 mln.

5. Meevaller Ondermijning

Een meevaller van € 27 mln., voornamelijk veroorzaakt door niet bestede middelen van ketenpartners, niet volledig verstrekte loon en -prijsbijstelling, en vertraging bij meerdere projecten (o.a. vertraging in wetgevingstrajecten, lagere kosten op Non-Conviction Based Confiscation, vertraging in de bouw van het Beslag Informatie Systeem en vertraging in de uitbreiding van de taken van het Strategisch Kenniscentrum.

6. Meevallers Straffen en Beschermen

Op dit onderdeel is een meevaller van € 27,6 mln., die grotendeels wordt veroorzaakt doordat de ketenpartners te maken hebben met capaciteitsproblemen waardoor niet alle middelen besteed konden worden volgens planning. Ook zorgt vertraging in wet- en regelgeving dat budgetten die voor de uitvoering hiervan gereserveerd zijn niet altijd gebruikt of toegekend kunnen worden aan ketenpartners.

7. Bewaken en Beveiligen

Er is een onderbesteding van € 57,1 mln. op bewaken en beveiligen. De realisatie voor het lopend jaar bij de ketenpartners blijft achter, doordat nog niet alles van de eerste fase is afgerond op basis van de bestedingsplannen, als gevolg van personeelsschaarste.

8. Regeling tegemoetkoming schade

Er is een meevaller van € 10,5 mln. bij de schadeafhandeling van de watersnood, omdat er minder tegemoetkoming wordt uitgekeerd dan verwacht.

9. Inburgering

Er is een meevaller van € 26,6 mln. bij de bijdrage van het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA), veroorzaakt doordat het aantal statushouders dat deelneemt aan de voorinburgering bij het COA lager is dan verwacht. Een deel van de meevaller wordt gebruikt om de tegenvaller bij de bijdrage aan DUO op te vangen, die is ontstaan door oplopende kosten bij de uitvoering van de taken van DUO, zoals het handhaven van de inburgeringsplicht, het verstrekken van leningen en het organiseren van examens. Daarnaast zijn er kleinere tegenvallers bij de overige subsidies inburgering (meer aanvragen) en de opdrachten.

10. Invulling taakstelling

Een tegenvaller van € 25,1 mln. op de apparaatsuitgaven, veroorzaakt door de invulling van de taakstelling.

11. Taaleis en keteneffecten

De gereserveerde middelen taaleis naturalisatie en keteneffecten vallen in 2025 vrij omdat het gereserveerde budget voor het verhogen van de taaleis voor naturalisatie van niveau A2 naar B1 niet is besteed en de keteneneffecten van middelen voor de politie niet is doorverdeeld in

2025. Dit leidt tot een meevaller van € 22,4 mln. in 2025.

12. Overige mutaties

De post 'overige mutaties' bestaat voornamelijk uit technische mutaties en mutaties van minder dan 10 miljoen euro.

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2025 (Tweede suppletoire begroting) (Bedragen x € 1.000)

	Artikelnummer	Ontvangsten 2025
Vastgestelde begroting 2025		1.687.690
Stand suppletoire begroting september 2025		1.944.680
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1 Regionale Informatie- en ExpertiseCentra en mainports	33	12.000
2 Afpakken	33	– 292.400
3 Boeten en transacties	33	– 40.200
4 Centraal Justitieel Incassobureau boetes	34	– 16.000
5 Overige mutaties		– 526
Stand 2e suppletoire begroting 2025		1.607.554

Toelichting

1. Regionale Informatie- en ExpertiseCentra en mainports
Betreft de teruggave van de niet bestede middelen (ad € 12 mln.) aan het departement door de Regionale Informatie en Expertise Centra en mainports wegens arbeidsmarktproblematiek.
2. Afpakken
De ontvangsten op afpakken vallen € 292,4 mln. lager uit dan geraamd. De lagere afpakopbrengsten worden verklaard doordat er momenteel geen grote schikkingen zijn voorzien.
3. Boeten en Transacties
De ontvangsten boeten en transacties zijn lager dan begin dit jaar geraamd. Dit lijkt vooral het gevolg van een daling in de aantallen WAHV-zaken (Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften) ten opzichte van de prognose.
4. Centraal Justitieel Incassobureau bureau
De ontvangsten op het onderdeel «verhaal administratiekosten» vallen lager uit dan geraamd door een lager aantal boetes. Het betreft een tegenvaller van € 16 mln.
5. Overige mutaties
De post 'overige mutaties' bestaat voornamelijk uit technische mutaties en mutaties van minder dan € 10 mln.

3 Beleidsartikelen

3.1 Artikel 31 Politie

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid artikel x artikelnaam (bedragen x € 1.000)				
Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	Verplichtingen	8.915.355	14.928	8.930.283
	Uitgaven	8.923.193	14.928	8.938.121
31.2	Bekostiging politie	8.607.512	28.887	8.636.399
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>8.571.874</i>	<i>29.483</i>	<i>8.601.357</i>
	Politie	8.567.640	31.248	8.598.888
	Politieacademie	4.234	– 1.765	2.469
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>35.638</i>	<i>– 596</i>	<i>35.042</i>
	Brandweer- en politiekorps (BES)	35.638	– 596	35.042
31.3	Kwaliteit, arbeidsvoorwaarden en beheer meldkamers	315.681	– 13.959	301.722
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>288.293</i>	<i>– 17.069</i>	<i>271.224</i>
	Internationale Samenwerkingsoperaties	27.814	401	28.215
	Beheer meldkamers	241.342	0	241.342
	Programma Nieuwe Missie Kritische Communicatiesysteem	18.155	– 17.470	685
	Overige Bijdrage aan ZBO's/RWT's	982	0	982
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>998</i>	<i>0</i>	<i>998</i>
	Bijdrage in het kader van de kwaliteit van de politiezorg	998	0	998
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>14.072</i>	<i>3.110</i>	<i>17.182</i>
	Opsporing	2.817	0	2.817
	Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds Politie	3.873	0	3.873
	Overige Subsidies	7.382	3.110	10.492
	<i>Opdrachten</i>	<i>12.318</i>	<i>0</i>	<i>12.318</i>
	Providers	8.972	0	8.972
	Overige Opdrachten	3.346	0	3.346
	Ontvangsten	38.369	1.538	39.907

Toelichting

Mutaties Uitgaven

31.2 Bekostiging Politie

Politie

Deze post bevat compensatie van een tegenvaller van € 16 mln. bij de Vangnetregeling Gezond en Veilig Werken (inclusief PTSS). Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere instroom in het oude stelsel en een hogere doorstroom van smartengeld naar restschade. Daarnaast omvat deze post een aantal kleinere mutaties, waaronder een interne overboeking van € 2,4 mln. van ondermijning naar politie in het kader van Forensische Opsporing en een mutatie van € 3,8 mln. voor de uitvoering van voorbereidende activiteiten in verband met de implementatie van het nieuwe Wetboek van Strafvordering.

31.3 Kwaliteit, arbeidsvoorwaarden en beheer meldkamers

De mutaties op dit artikelonderdeel bestaan grotendeels uit een meevaller van € 15,7 mln. door vertraging bij het project VMX voor een nieuw communicatiesysteem voor hulpdiensten. Het resterende saldo bestaat uit een aantal kleinere mutaties.

3.2 Artikel 32 Rechtspleging en rechtsbijstand

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel x artikelnaam (bedragen x € 1.000)				
Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	Verplichtingen	2.492.406	– 41.036	2.451.370
	Uitgaven	2.492.406	– 41.132	2.451.274
	Apparaatsuitgaven	43.683	1.335	45.018
32.1	Apparaat Hoge Raad	43.683	1.335	45.018
	<i>Personele uitgaven</i>	<i>39.731</i>	<i>– 140</i>	<i>39.591</i>
	Eigen personeel	37.061	760	37.821
	Externe inhuur	2.670	– 900	1.770
	<i>Materiële uitgaven</i>	<i>3.952</i>	<i>1.475</i>	<i>5.427</i>
	ICT	1.222	1.400	2.622
	SSO's	605	0	605
	Overig materieel	2.125	75	2.200
	Programmauitgaven	2.448.723	– 42.467	2.406.256
32.2	Adequate toegang tot het rechtsbestel	766.161	– 51.741	714.420
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>45.177</i>	<i>6.625</i>	<i>51.802</i>
	Raad voor Rechtsbijstand	34.583	6.504	41.087
	Bureau Financieel Toezicht	10.594	121	10.715
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>52.597</i>	<i>8.463</i>	<i>61.060</i>
	Stichting de Geschillencommissie	1.298	0	1.298
	Juridisch Loket	48.095	10.806	58.901
	Overige Subsidies	3.204	– 2.343	861
	<i>Opdrachten</i>	<i>668.387</i>	<i>– 66.829</i>	<i>601.558</i>
	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen	11.579	– 4.784	6.795
	Toevoegingen rechtsbijstand	651.683	– 61.766	589.917
	Mediation in Strafrecht	2.503	– 67	2.436
	Overige Opdrachten	2.622	– 212	2.410
32.3	Optimale randvoorwaarden doelmatig en doeltreffend rechtsbestel	1.682.562	9.274	1.691.836
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>79.157</i>	<i>654</i>	<i>79.811</i>
	Autoriteit Persoonsgegevens	55.892	942	56.834
	College voor de Rechten van de Mens	13.096	– 6	13.090
	Nationaal Register Gerechtelijke Deskundigen	2.408	– 12	2.396
	Stichting Advisering Bestuursrechtspraak	5.927	0	5.927
	Overige Bijdrage aan ZBO's/RWT's	1.834	– 270	1.564
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>1.588.488</i>	<i>5.783</i>	<i>1.594.271</i>
	Bijdragen Rechtspleging	2	0	2
	Caribisch Nederland (BES)	15.513	2.422	17.935
	Raad voor de rechtspraak	1.565.955	6.758	1.572.713
	Overige Bijdrage aan medeoverheden	7.018	– 3.397	3.621
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>9.732</i>	<i>1.909</i>	<i>11.641</i>
	Rechtspleging	666	0	666
	Wetgeving	1.476	– 292	1.184
	Perspectief herstelbemiddeling	3.266	– 417	2.849
	Overige Subsidies	4.324	2.618	6.942

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
<i>Opdrachten</i>	5.185	928	6.113
Opdrachten en onderzoeken rechtspleging	1.055	– 1.055	0
Caribisch Nederland (BES)	343	– 60	283
Overige Opdrachten	3.787	2.043	5.830
Ontvangsten	267.919	– 10.380	257.539

Toelichting

Mutaties Uitgaven

32.2 Adequate toegang tot het rechtsbestel

- Het budgettaire kader van het Juridisch Loket wordt aangevuld met € 10,3 mln., omdat er een autonome toename te zien is in de vraag naar de dienstverlening van het Juridisch Loket (eerste lijn rechtshulp).
- Op het onderdeel toevoegingenrechtsbijstand wordt een onderuitputting verwacht van € 56 mln. Dit komt met name doordat er minder afgegeven toevoegingen op het terrein van asiel en civiel zijn geweest dan is geraamd.
- Een overboeking van € 5,9 mln. vanuit BZK voor de Tijdelijke wet Groningen. In de novelle op de Tijdelijke Wet Groningen is geregeld dat Groningers juridische, financiële en bouwkundige bijstand kunnen inroepen bij de Raad voor Rechtsbijstand (RvR). Met deze overboeking vanuit het ministerie van BZK worden deze kosten gecompenseerd. Het betreft compensatie voor afgegeven toevoegingen.

32.3 Optimale randvoorwaarden doelmatig en doeltreffend rechtsbestel

Deze post bestaat uit diverse kleinere mutaties, zoals een mutatie van € 2,6 mln. voor het project Duurzaam Digitaal Stelsel (DDS). Het betreft de samenwerking binnen de strafrechtketen voor de informatievoorziening (IV).

Mutaties Ontvangsten

Deze post bestaat uit een aantal kleinere mutaties, zoals een tegenvaller van € 4,9 mln. bij de Autoriteit Persoonsgegevens omdat er minder boetes zijn geïnd en een tegenvaller bij de griffieontvangsten doordat de instroom van zaken waar griffierechten over wordt geheven iets achter is gebleven.

3.3 Artikel 33 Veiligheid en criminaliteitsbestrijding

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel x artikelnaam (bedragen x € 1.000)

Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	Verplichtingen	1.699.272	191.185	1.890.457
	Uitgaven	1.545.272	– 66.945	1.478.327
	Apparaatsuitgaven	921.994	– 922	921.072
33.1	Apparaat Openbaar Ministerie	921.994	– 922	921.072
	<i>Personele uitgaven</i>	<i>735.658</i>	<i>– 1.974</i>	<i>733.684</i>
	Eigen personeel	665.806	– 1.974	663.832
	Externe inhuur	68.047	0	68.047
	Overig personeel	1.805	0	1.805
	<i>Materiële uitgaven</i>	<i>186.336</i>	<i>1.052</i>	<i>187.388</i>
	ICT	38.876	1.187	40.063
	SSO's	54.595	0	54.595
	Overig materieel	92.865	– 135	92.730
	Programmauitgaven	623.278	– 66.023	557.255
33.2	Bestuur, informatie en technologie	95.376	– 3.530	91.846
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>68.383</i>	<i>– 3.146</i>	<i>65.237</i>
	Regionale Informatie en Expertise Centra	64.873	– 1.522	63.351
	Overige Bijdrage aan medeoverheden	3.510	– 1.624	1.886
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>20.482</i>	<i>2.574</i>	<i>23.056</i>
	Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid	4.658	24	4.682
	Platform Veilig Ondernemen	11.921	379	12.300
	Overige Subsidies	3.903	2.171	6.074
	<i>Opdrachten</i>	<i>6.511</i>	<i>– 2.958</i>	<i>3.553</i>
	Overige Opdrachten	6.511	– 2.958	3.553
33.3	Opsporing en vervolging	525.276	– 62.493	462.783
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>182.115</i>	<i>4.941</i>	<i>187.056</i>
	NFI	118.044	3.278	121.322
	Justid	33.358	1.598	34.956
	Justis	30.713	65	30.778
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>8.011</i>	<i>– 6</i>	<i>8.005</i>
	Autoriteit online Terroristisch en Kinderpornografisch Materiaal (ATKM)	8.011	– 6	8.005
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>136.473</i>	<i>– 50.177</i>	<i>86.296</i>
	FIU.Nederland	1.287	– 1.071	216
	Aanpak ondermijning	112.216	– 31.635	80.581
	Overige Bijdrage aan medeoverheden	22.970	– 17.471	5.499
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>9.174</i>	<i>– 789</i>	<i>8.385</i>
	Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid	24	– 24	0
	Overige Subsidies	9.150	– 765	8.385
	<i>Opdrachten</i>	<i>187.153</i>	<i>– 16.462</i>	<i>170.691</i>
	Schadeloosstellingen	45.573	0	45.573
	Onrechtmatige Detentie	7.278	0	7.278
	Gerechtskosten	40.876	0	40.876
	Restituties ontvangsten voorgaande jaren	0	434	434

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verkeershandhaving OM	45.273	0	45.273
Afpakken	733	0	733
Bewaring, verkoop en vernietiging ibg voorwerpen	20.547	0	20.547
Overige Opdrachten	26.873	– 16.896	9.977
<i>Garanties</i>	<i>2.350</i>	<i>0</i>	<i>2.350</i>
Faillissementscuratoren	2.350	0	2.350
33.4 Vervolg en berechting MH17-verdachten	2.626	0	2.626
<i>Opdrachten</i>	<i>2.626</i>	<i>0</i>	<i>2.626</i>
Vervolg en berechting MH17-verdachten	2.626	0	2.626
Ontvangsten	1.389.579	– 325.580	1.063.999

Toelichting

Mutaties Uitgaven

33.3 Opsporing en vervolging

- Een meevaller van € 27 mln., voornamelijk veroorzaakt door niet bestede middelen van ketenpartners, niet volledig verstrekte loon en -prijsbijstelling, en vertraging bij meerdere projecten (o.a. vertraging in wetgevingstrajecten, lagere kosten op Non-Conviction Based Confiscation, vertraging in de bouw van het Beslag Informatie Systeem en vertraging in de uitbreiding van de taken van het Strategisch Kenniscentrum).
- Een interne herschikking binnen het budget ondermijning van € 9,6 mln. op basis van de prognose. Dit betreft een technische mutatie (zie ook artikel 91).
- Een meevaller van € 10,6 mln. op dit onderdeel doordat bij een aantal projecten sprake was van lagere uitgaven dan geraamd (€ 3,6 mln.) en omdat begin dit jaar abusievelijk een budgetreservering ad € 7 mln. was gedaan die niet nodig was, omdat de overboeking al enkele jaren eerder had plaatsgevonden.
- Een herallocatie van € 7,9 mln. voor de uitvoeringskosten van programma's die door de Strafrechtketen worden gerealiseerd. Het budget staat op het beleidsbudget en wordt overgeheveld naar apparaatsuitgaven voor onder andere de uitvoering ketenvoorzieningen, ketencoördinatoren, huisvestingskosten Huis van de Strafrechtketen en voor het project programma Modernisering Identiteitsbehandeling en Vindbaarheid (PMIV).

Mutaties Verplichtingen

Op het onderdeel Aanpak ondermijning is het verplichtingenbudget opgehoogd met € 258,1 miljoen. In het najaar van 2025 worden de beschikkingen verstuurd (en daarmee de verplichtingen aangegaan) voor de Specifieke Uitkering (SPUK) Preventie met Gezag, die loopt van juni 2026 tot en met december 2029. Middels deze mutatie wordt het bijbehorende verplichtingenbudget van 2026 tot en met 2029 naar 2025 gehaald.

Mutaties Ontvangsten

- De teruggave van de niet bestede middelen (ad € 12 mln.) aan het departement door de Regionale Informatie en Expertise Centra en mainports wegens arbeidsmarktproblematiek.

- De ontvangsten op afpakken vallen € 292,4 mln. lager uit dan geraamd. De lagere afpakopbrengsten worden verklaard doordat er momenteel geen grote schikkingen zijn voorzien.
- De ontvangsten boeten en transacties zijn € 40,2 mln. lager dan begin dit jaar geraamd. Dit lijkt vooral het gevolg van een daling in de aantallen WAHV-zaken (Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften) ten opzichte van de prognose.
- Het restant saldo betreft een aantal kleinere mutaties.

3.4 Artikel 34 Straffen en Beschermen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel x artikelnaam (bedragen x € 1.000)

Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	Verplichtingen	4.530.373	40.824	4.571.197
	Uitgaven	4.514.154	- 27.855	4.486.299
	Apparaatsuitgaven	262.608	3.068	265.676
34.1	Apparaat Raad voor de Kinderbescherming	262.608	3.068	265.676
	<i>Personele uitgaven</i>	<i>215.734</i>	<i>- 8.563</i>	<i>207.171</i>
	Eigen personeel	209.146	- 9.113	200.033
	Externe inhuur	5.046	1.050	6.096
	Overig personeel	1.542	- 500	1.042
	<i>Materiële uitgaven</i>	<i>46.874</i>	<i>11.631</i>	<i>58.505</i>
	ICT	19.391	7.131	26.522
	SSO's	17.527	500	18.027
	Overig materieel	9.956	4.000	13.956
	Programmauitgaven	4.251.546	- 30.923	4.220.623
34.2	Preventieve maatregelen	92.497	- 10.557	81.940
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>33.934</i>	<i>- 110</i>	<i>33.824</i>
	Dienst Justis	33.934	- 110	33.824
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>44.726</i>	<i>- 10.812</i>	<i>33.914</i>
	Aanpak criminaliteitsfenomenen	44.607	- 10.812	33.795
	Overige Bijdrage aan medeoverheden	119	0	119
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>6.680</i>	<i>5.142</i>	<i>11.822</i>
	Aanpak criminaliteitsfenomenen	5.319	5.142	10.461
	Overige Subsidies	1.361	0	1.361
	<i>Opdrachten</i>	<i>7.157</i>	<i>- 4.777</i>	<i>2.380</i>
	Aanpak criminaliteitsfenomenen	4.733	- 4.336	397
	Overige Opdrachten	2.424	- 441	1.983
34.3	Tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties	3.740.339	- 20.951	3.719.388
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>3.339.228</i>	<i>10.051</i>	<i>3.349.279</i>
	DJI - gevangeniswezen	1.680.255	844	1.681.099
	DJI - Forensische zorg	1.439.720	1.209	1.440.929
	CJIB	219.253	7.998	227.251
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>322.662</i>	<i>- 1.285</i>	<i>321.377</i>
	Reclassering Nederland	197.512	- 632	196.880
	Leger des Heils	29.568	56	29.624
	Stichting Verslavingsreclassering GGZ	95.582	- 709	94.873
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>4.620</i>	<i>- 6.620</i>	<i>- 2.000</i>
	Intra- en extramurale sanctie uitvoering	4.620	- 6.620	- 2.000
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>10.574</i>	<i>- 4.445</i>	<i>6.129</i>
	Intra- en extramurale sanctie uitvoering	8.304	- 4.445	3.859
	Stichting Reclassering Caribisch Nederland (BES)	2.270	0	2.270
	<i>Opdrachten</i>	<i>39.255</i>	<i>- 18.652</i>	<i>20.603</i>
	Intra- en extramurale sanctie uitvoering	39.255	- 18.652	20.603
	<i>Storting/onttrekking begrotingsreserve</i>	<i>24.000</i>	<i>0</i>	<i>24.000</i>

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Garantieregeling Forensische Zorg	24.000	0	24.000
34.4 Slachtofferzorg	102.962	- 2.002	100.960
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>77.463</i>	<i>- 610</i>	<i>76.853</i>
Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven	14.288	162	14.450
Slachtofferhulp Nederland	63.175	- 772	62.403
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>0</i>	<i>213</i>	<i>213</i>
Overige Subsidies	0	213	213
<i>Opdrachten</i>	<i>25.499</i>	<i>- 1.605</i>	<i>23.894</i>
Slachtofferzorg	2.234	- 1.605	629
Schadefonds Geweldsmisdrijven	21.633	0	21.633
Voorschotregelingen schadevergoedingsregelingen	1.632	0	1.632
34.5 Veiligheid jeugd	315.748	2.587	318.335
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>245.957</i>	<i>7.841</i>	<i>253.798</i>
DJI - jeugd	245.957	7.841	253.798
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>18.124</i>	<i>197</i>	<i>18.321</i>
LBIO	4.242	0	4.242
Halt	13.882	197	14.079
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>5.746</i>	<i>- 1.469</i>	<i>4.277</i>
Jeugdbescherming en jeugdsancties	3.602	- 2.273	1.329
Voogdijraad Caribisch Nederland (BES)	2.144	804	2.948
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>26.456</i>	<i>7.475</i>	<i>33.931</i>
Jeugdbescherming en jeugdsancties	26.456	7.475	33.931
<i>Opdrachten</i>	<i>19.465</i>	<i>- 11.457</i>	<i>8.008</i>
Taakstraffen/erkende gedragsinterventies	4.246	0	4.246
Jeugdbescherming en jeugdsancties	15.219	- 11.457	3.762
Ontvangsten	164.316	- 12.400	151.916

Toelichting

Mutaties Uitgaven

34.2 Preventieve maatregelen

Op dit onderdeel is een meevaller van € 7,1 mln., die grotendeels wordt veroorzaakt doordat ketenpartners capaciteitsproblemen ervaren die de planvorming op het gebied van 'aankpak criminaliteitsfenomenen' hebben vertraagd.

34.3 Tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties

- Er is een technische interne herschikking gedaan tussen de subartikelen 34.3 en 34.5 van € 8,7 mln om het budget op het juiste instrument te plaatsen.
- Op dit onderdeel is een meevaller van € 14,4 mln., die grotendeels wordt veroorzaakt door vertraging in de totstandkoming van wet- en regelgeving.

34.5 Veiligheid Jeugd

- Een jaarlijkse verrekening met het ministerie van OCW op de daar beschikbare middelen voor onderwijs in JJI's (Justitiële Jeugdinrichtingen) voor € 6,8 mln.
- Er is een technische interne herschikking gedaan tussen de subartikelen 34.3 en 34.5 van € 8,7 mln om het budget op het juiste instrument te plaatsen.

Mutaties Verplichtingen

De toekenningsbrieven 2026 voor de uitvoeringsorganisaties Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen, Reclassering Nederland, Leger des Heils, Stichting Verslavingsreclassering GGZ, Stichting Reclassering Caribisch Nederland, Stichting Halt, Slachtofferhulp Nederland, Schadefonds Geweldsmisdrijven en Voogdijraad Caribisch Nederland wordt eind 2025 naar de organisaties gestuurd, op dat moment wordt ook de verplichting aangegaan en verantwoord. Omdat er tussen de budgetten in 2026 en het verplichtingenbudget in 2025 verschillen kunnen optreden (o.a. door toekennen van de Loon- en PrijsOntwikkeling in 2025) wordt het verplichtingenbudget 2025 voor deze organisaties opgehoogd met € 40,3 mln. Dit zorgt voor voldoende verplichtingenbudget voor de opdrachten in 2026.

Mutaties Ontvangsten

De ontvangsten op het onderdeel «verhaal administratiekosten» bij CJIB vallen lager uit dan geraamd door een lager aantal boetes. Het betreft een tegenvaller van € 16 mln. Het resterende saldo betreft een aantal kleinere mutaties.

3.5 Artikel 36 Contraterrorisme en nationaal veiligheidsbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel x artikelnaam (bedragen x € 1.000)				
Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	Verplichtingen	512.265	– 61.953	450.312
	Uitgaven	522.667	– 77.553	445.114
36.2	Nationale veiligheid en terrorismebestrijding	505.387	– 77.553	427.834
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>2.350</i>	<i>0</i>	<i>2.350</i>
	Overige Bijdrage aan agentschappen	2.350	0	2.350
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>63.486</i>	<i>1.897</i>	<i>65.383</i>
	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV)	63.486	1.897	65.383
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>403.119</i>	<i>– 70.402</i>	<i>332.717</i>
	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding	276.996	– 715	276.281
	Overige Bijdrage aan medeoverheden	126.123	– 69.687	56.436
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>8.176</i>	<i>4.326</i>	<i>12.502</i>
	Nederlands Rode Kruis	4.226	0	4.226
	Korpora	654	0	654
	Overige Subsidies	3.296	4.326	7.622
	<i>Opdrachten</i>	<i>28.256</i>	<i>– 13.374</i>	<i>14.882</i>
	Crisiscommunicatie	4.448	– 66	4.382
	NCSC	5.381	– 5.381	0
	Regeling tegemoetkoming schade 2021	11.059	– 10.500	559
	Overige Opdrachten	7.368	2.573	9.941
36.3	Onderzoeksraad Voor Veiligheid	17.280	0	17.280
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>17.280</i>	<i>0</i>	<i>17.280</i>
	Onderzoeksraad Voor Veiligheid	17.280	0	17.280
	Ontvangsten	2.000	5.711	7.711

Toelichting

Mutaties Uitgaven

36.2 Nationale veiligheid en terrorismebestrijding

- Er is een onderbesteding van € 57,1 mln. op bewaken en beveiligen. De realisatie voor het lopend jaar bij de ketenpartners blijft achter, doordat nog niet alles van de eerste fase is afgerond op basis van de bestedingsplannen, als gevolg van personeelsschaarste.
- Er is een meevaller van € 10,5 mln. bij de schadeafhandeling van de watersnood, omdat er minder tegemoetkoming wordt uitgekeerd dan verwacht.

Mutaties Ontvangsten

Deze post bestaat uit een aantal kleinere mutaties zoals een desaldering van € 4,2 mln. ten behoeve van kennisontwikkeling bij het TNO. Het bedrag wordt naar het ministerie van Economische Zaken overgeheveld.

3.6 Artikel 38 Inburgering

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid artikel x artikelnaam (bedragen x € 1.000)				
Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	Verplichtingen	525.824	– 19.250	506.574
	Uitgaven	526.824	– 19.250	507.574
38.2	Inburgering	526.824	– 19.250	507.574
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	29.264	7.100	36.364
	DUO	29.264	7.100	36.364
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	59.628	– 26.600	33.028
	COA	59.628	– 26.600	33.028
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	382.497	0	382.497
	Maatschappelijke begeleiding	2	0	2
	Inburgeringsvoorziening	367.016	0	367.016
	Onderwijsroute	15.479	0	15.479
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	15.365	3.100	18.465
	Vroege integratie	12.896	0	12.896
	Overige	2.469	3.100	5.569
	<i>Opdrachten</i>	11.058	– 2.850	8.208
	Inburgering en integratie	11.058	– 2.850	8.208
	<i>Leningen</i>	29.012	0	29.012
	DUO	29.012	0	29.012
	Ontvangsten	72.212	0	72.212

Toelichting

Mutaties Uitgaven

Inburgering

Er is een meevaller van € 26,6 mln. bij de bijdrage van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA), veroorzaakt doordat het aantal statushouders dat deelneemt aan de voorinburgering bij het COA lager is dan verwacht. Een deel van de meevaller wordt gebruikt om de tegenvaller bij de bijdrage aan DUO op te vangen, die is ontstaan door oplopende kosten bij de uitvoering van taken van DUO, zoals het handhaven van de inburgeringsplicht, het verstrekken van leningen en het organiseren van examens. Daarnaast zijn er kleinere tegenvallers bij de overige subsidies inburgering (door meer aanvragen) en de opdrachten. Per saldo is sprake van een meevaller van € 19,3 mln. op dit artikelonderdeel.

4 Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 91 Apparaat kerndepartement

Tabel 9 Toelichting niet-beleidsartikel 91 Apparaat kerndepartement (Bedragen x €1000)

Art.	Verplichtingen	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
	Uitgaven	567.319	72.300	639.619
	Uitgaven	569.581	72.300	641.881
91.1	Apparaatsuitgaven kerndepartement	569.581	72.300	641.881
	<i>Personele uitgaven</i>	<i>375.390</i>	<i>67.547</i>	<i>442.937</i>
	Eigen personeel	327.812	29.193	357.005
	Externe inhuur	46.809	38.163	84.972
	Overig personeel	769	191	960
	<i>Materiële uitgaven</i>	<i>194.191</i>	<i>4.753</i>	<i>198.944</i>
	ICT	38.450	11.752	50.202
	SSO's	98.156	4.346	102.502
	Overig materieel	57.585	– 11.345	46.240
	Ontvangsten	10.285	3.985	14.270

Toelichting Mutaties Uitgaven

Het apparaatsbudget van het kerndepartement wordt per saldo verhoogd met € 72,3 mln. Deze verhoging wordt veroorzaakt door een veelheid van mutaties. De grootste mutaties worden hierbij toegelicht:

- Een tegenvaller van € 25,1 mln. op de apparaatsuitgaven, veroorzaakt door de invulling van de taakstelling.
- Een interne herschikking binnen het budget ondermijning van € 9,6 mln. op basis van de prognose. Dit betreft een technische mutatie (zie ook artikel 33).
- Een herallocatie van € 7,9 mln. voor de uitvoeringskosten van programma's die door de Strafrechtketen worden gerealiseerd. Het budget staat op het beleidsbudget en wordt overgeheveld naar apparaatsuitgaven voor onder andere de uitvoering ketenvoorzieningen, ketencoördinatoren, huisvestingskosten Huis van de Strafrechtketen en voor het project programma Modernisering Identiteitsbehandeling en Vindbaarheid (PMIV).

4.2 Artikel 92 Nog onverdeeld

Tabel 10 niet- beleidsartikel 92 Nog onverdeeld (Bedragen x € 1.000)

Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
	Verplichtingen	28.411	- 22.350	6.061
	Uitgaven	28.411	- 22.350	6.061
92.1	Nog onverdeeld	28.411	- 22.350	6.061
	Nog te verdelen	28.411	- 22.350	6.061
	Nog onverdeeld	28.411	- 22.350	6.061
	Ontvangsten	0	0	0

Toelichting Mutaties Uitgaven

Artikel 92 is een doorverdeelartikel. Dat houdt in dat bepaalde budgettaire toevoegingen en taakstellingen in eerste instantie op artikel 92 worden verwerkt en later doorverdeeld naar de desbetreffende artikelen. Ten laste van artikel 92 worden geen uitgaven en ontvangsten gedaan, dit gebeurt alleen op de overige artikelen.

De mutatie betreft de gereserveerde middelen taaleis naturalisatie en keten-effecten die in 2025 vrijvallen omdat het gereserveerde budget voor het verhogen van de taaleis voor naturalisatie van niveau A2 naar B1 niet is besteed en de keteneneffecten van middelen voor de politie niet is doorverdeeld in 2025. Dit leidt tot een meevaller van € 22,4 mln. in 2025.

4.3 Artikel 93 Geheim

Tabel 11 niet-beleidsartikel 93 Geheim (Bedragen x € 1.000)

Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
	Verplichtingen	3.609	0	3.609
	Uitgaven	3.609	0	3.609
93.1	Geheim	3.609	0	3.609
	<i>Geheim</i>	<i>3.609</i>	<i>0</i>	<i>3.609</i>
	Geheim	3.609	0	3.609
	Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Op dit artikel hebben geen mutaties plaatsgevonden.